

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТНИКЪ

Годишна цвята:

100 гр. за въ Цареградъ, — 130 гр. за по воинъ.

Подписка-та начиная въ началото на всяка мѣсяцъ и ся пріима у Типографията на Вѣстника въ Болгарскій Метохъ на Фенеръ, и у него те всъ отписватели.

N° 123.

ИЗДАВАЕТСЯ ВСИКА СУББОТА.

Вмѣставанія по грошъ на реда. Обыкновеніе-те средни обявленія отъ 150 до 200 парчета печататся за 150 гроша, и пары-те ини напредъ ся броятъ; ако книга та мы печатамы, ти пары назадъ ся вращатъ.

ДАТРЕШЕНІИ НОВИЧІИ.

ЦАРЕГРАДЪ.

Презъ тези дни раздахася много ордена Меджидіе:

2-й степень, на Хасибъ паша, министъ на монетній дворъ, и на Мюкгарь бей, министъ на финансы-те;

3-й степень, на Джемаль Единъ паша, мень на военныи совѣтъ.

Миналый вторникъ, сутринъ-та, Константинополскія патріархъ и Великій Рабинъ, бѣха пригласены при Решітъ наша, на Балтаджанъ, гдѣ-то ся прочете и имъ ся вручи дарскій ферманъ, кого-то доло излагаме:

Всегда и безпрестанно съ вниманіемъ и безъ всяко измѣненіе да съисполнава высочайши-те мои по-вѣльнія.

Мое-то императорско повелѣніе относяся камъ тебе (стукъ името на патріарха), честь и избранието на христіанскій народъ, глава на общество-то христово (да е долговѣчна слава му), коло да знае, какъ праведный Богъ, единственный податель благъ, возведе моя-та августійшина Императорска особа на главата Султа сѧ и повелители, воздигна на высока степень Императора и Калифа, споредъ негова-та божественна доброта и безгранична милость (благодареніе и признателностъ Нему), постави толкова царства, градове, различни народы, подданы въ справед-

ливы-те руцъ на мой-атъ калифатъ, какъ особенно божественный залогъ, кой-то е по-требенъ на доброта-та свойственна на Калифата и Имперія-та, както е и на высокій-атъ обычай на Султана и правителство, — азъ винаги сердечно употребихъ, отъ както, съ Божія-та помошь и милостъ, съданъ на мой царскій престоль, также и мое-то Императорско правителство безпрестанно засвидѣтелствува това стараніе, да, всички-те мои различни подданы, ся наслаждаватъ съ совершеніо покровителство, и, особенно, кое-то е и основаніе, да имать безъ исключение совершенія свобода въ отправленіе на вѣрати си и духовны-те дѣла, споредъ мои-те чистосердечни намѣренія и желания.

Добры-те и полезны-те слѣдствія на тези предѣлени си очевидни и оцѣнени, и намѣреніе-то на моя-те царски желанія е да уничтожимъ совершенно, гдѣ-то никога да не могатъ да ся возобновятъ, въкон злоупотребленія, кои-то ся случаха или отъ нестараніе или мучность. И тѣз азъ желаю — и това непремѣнно — да ся сохранять всегда и безъ всяко отмѣненіе духовны-те права, особенно на церкви-те и монастыри-те, кои-то ся находжатъ въ моя-та держава, както и земли-те, недвижими-те имѣнія и други духовни мѣста, гдѣ-то зависагъ отъ тези церкви и монастыри, собственны-те права на такива-зведенія церковни и други подобни устѣжки писаны въ Бераты-те, кои-то заключаватъ въ себе си древни-те условія на патріархи-те, тѣхна-та законна власть, права, недвижими и мущество, дадены на духовество-то върино-поданно нашего царства отъ мои-те велики предки, и признати и утверждены отъ Насъ. Сега какъ утверждаваме и возвѣстваваме Нашата В. Императорска воля чрезъ това рѣшилно и справедливо Ираде, кое-то ся

даде за да си сообразува и знай всѣжи, че тѣ, кои-то подѣствуватъ противно, ще ся подвергнатъ на Императорскій гнѣвъ.

Управителите гдѣ-то трѣбание си извѣстиха за да нематъ послѣ извиненіе, ако ся случи нѣкое пренебреженіе на това. Совершенно и точно исполненіе на мое-то В. назмѣреніе е да утверди и возвѣсти чрезъ този ферманъ, издадесь отъ Нашъ Императорскій Диванъ. И ты, като патріархъ, като ся извѣстишъ, ще дѣствувашъ и ще ся обхожданъ винаги споредъ това повелѣніе, безъ всякъ произволно измѣненіе. Ако ся случи нѣщо противно на това рѣшилно Ираде ще извѣстите по скоро В. Порта. — (прилагаси царска-та тура). Нисано на послѣдни-те числа мѣсяца Шабанъ 1269 (6 Юля 1853 (и)) въ Цареградъ.

Цареградъ, 4 Юля (и).

Защо-то дѣ-те державы не можиха да ся согласягъ на всички-те вопросы, кои-то негова свѣтлость Князь Меньшиковъ, чрезъвычайный посланикъ на Россія, предложи на В. Порта, то дипломатически-те сношения съ послѣдни-та держава ся прекратиха и Н. С. оставилъ Цареградъ.

Ако и тези дѣла, кои-то ся случиха въ това время, кога-то В. Порта тура всичко-то си стараніе да сохрани и поддержи дружественни-те си сношения съ Россія, дадоха голѣма грыжа на правителство-то, мы-ся надѣваме обаче, че справедливо оцѣненіе на него-вите похвали и миролюбивы намѣренія отъ страна-та на Русскій дворъ, кои-то также изяви взаимни-те си миролюбивы намѣренія, — ще востановятъ скоро добры-те отношения между дѣ-те державы, както и преди; освѣти това, мысль-та, че Россія не ще да предпрѣ-

ся преподаватъ по злочастію отъ отца на сына. Треба точно воинства тоя законъ на совѣсть-та, да е силенъ и неразмѣненъ, за да терпи дѣствіе-то на различни климатъ. Гледай житель-атъ на горѣцій-атъ поясъ, кои-то е станалъ чернь отъ солнечный пекъ. Сравни го съ Ескимотенъ-атъ, или съ Самогетенъ-атъ, бѣлы-атъ житель на сѣверна-та страна, и ще видимъ, че различнѣтъ совѣтъ. Но совѣсть-та на единий-атъ и другій-атъ изявлява исти-те отвѣты, и двоица-та имать чувството на должностъ-та, отступуваніе-то отъ не-правда-та, тайна-та склонность камъ срамътъ. Арапинъ-атъ, какво-то и Самогетинъ-атъ ще да чувствуватъ радостъ воинства, когда-то сторятъ добро, а обличеніе когда-то сторятъ зло, и ако влѣзоха въ нѣкон народы обичай варварски, предпrijатія неправедни, нрави разслаблени, това непроисходжа че защо-то не познаватъ естественій законъ; но защо-то употребляватъ злѣ, и не го размыняватъ, отъ причина на злы-те преданія. Тїя прочее неподвижими и всемирны истины, кои-то са впечатаны въ глубини-те на человѣческо-то сердце, свидѣтелствуватъ заради бытіе-то на высочайшаго законоположитель-атъ и ставатъ изворъ на всичко-то законопо-

ПОДАЛИСТИНІИ.

РАЗГОВОРИ ВѢРОИСПОВѢДНІИ.

НРАВИИ.

и

ИСТОРИЧЕСКИ.

(Преведе Янку Гентовъ Салганджи.)

(Продолженіе.)

Но да разумѣете по ясно реченіи-те, пригледайте, какъ, въ порядокъ-атъ на естественни-те вещи неразумѣваме що е темнота (кои-ще рече лишеніе свѣта) само защо-то имаме понятіе-то на свѣтлостъ-та, и какъ имаме да опредѣлиме, що е крива чертица, само защо-то понятіе-то на права-та стои по преди въ наше-то размышленіе. Всие проходиха поверхность-та земленаго шара, да тръсятъ за да намѣрятъ народъ да живѣе толко скотски, що да е лишенъ отъ чувства.

ми война безъ основателни причини обнадежвана че миръ-атъ не ще да биде нарушенъ.

Но както да е, прекращеніе-то на политическите спорове и отхожданіе-то на Князя стана безъ всяко, подиръ това събитие, увѣреніе, че война не може ся приключи: Россія между това продолжава голѣми военни приготовленія както по сухо, тж и по море. Споредъ това В. Портъ, като обяви гласно на велики-те державы че нема никакви враждебни намѣрения, находясьа принуждена, за спокойствіе-то и сохраненіе-то на Имперія-та, да вземе нѣкои мѣрки, кои-то съгоятъ въ движение на войска-та и укрепленія. Чрезъ военни силы и други средства, царски-те твердины, между Дунава и Балкана както и берегове-те на Черно-то море, привождаются на редъ. Заради това призъ тези дни излязоха военни-те кораби, кои-то стоиха при Бешикташъ.

Торговска-та руска Канцелярія въ Цареградъ и Консулъ-те оставатъ на мѣста-та си, торговля-та и руски-те подани съпътстватъ работи-те си както и преди; В. Портъ за да покаже новы доказателства дружелюбни къмъ Россія, прозоди повелѣнія вредъ гдѣ-то требание, да облегчаватъ още по много работи-те на подани-те на това царство.

Ж. де К.

Рамазана ся начена въ понедѣлникъ вечеръ. Огъ сега до Байрама минарета-та на джами-те ще бидатъ освятени като вечеръ. Рамазана е 9-и мѣсяцъ въ година-та. Въ той-зи мѣсяцъ пророкъ-атъ начена да варди търдѣ строгъ постъ, кои-то състои въ обряды разны, отъ изграванье до залязванье на солнце-то никой да не яде, пие и даже дыми. Този постъ одолжава всякиго и никой не е безъ причина изѧть; болни-те, кои-то не могатъ го варди, ся одолжены да постять други мѣсяцъ призъ година-та, слѣдъ оздравеніе-то, както и путешественници-те и, въ военно време, воини-те. Мѣсяцъ-атъ Рамазанъ ся много почита отъ Турци-те, не само като торжественни постъ, но защо-то и Лейлъ-юл-каиръ, ся случва въ този мѣсяцъ. Дѣла-та на В. Портъ и на разны управление не щатъ презъ день-атъ да ся прекращаватъ, но ще ся отправяватъ като и преди; толко единъ часъ напредъ оставляватъ ги, за да има всяки време да отиде у дома си, и най паче тия, кои-то живѣятъ около Босфора.

ложenie на земля-та, и на всичко-то собрани състояніе, безъ внутренни бодъ на совѣсть-та, колко погрѣшки требование да останатъ безъ наказаніе по свѣтъ-атъ! или кои способъ щеще да остане за да ся управляватъ человѣци-те, безъ помощъ-та на злый законъ, кои-то отъ внутрѣ ги управлява? но съ всички тия, человѣкъ има вредително-то преимущество, да упорчува своя-та воля противъ свидѣтелство-то на совѣсть-та, и колко-то повече повторя това упорство противъ посажденій-атъ той законъ, толко повече приближава при най-долгий-атъ предѣлъ на душевното си паденіе, тогава совѣсть-та молчи, виновника ся утверждава на зло-то, отнемася отъ него отзивно-то Слово Божие, и може да реше нѣкой воистина, какъ умира духовно человѣкъ.

4. Исторически доказателства.

Наши-те связове, щото имаме съ Бога, подтверждаватся най послѣ на исторически доказателства, кои-то всички-те общо ся именуватъ предание на человѣческій родъ.

Да ся воскачи человѣкъ въ стары-те времена, удивлявася като намира по всички-те народи преданія, кои-то точно ся соглася-

Европейски-те газеты, кои-то излучихме ози денъ отъ Виена, разно обясняватъ сегашно-то политическо състояніе на тж называемъ "Восточный Вопросъ." Мы извлякваме мѣніе-то на газета "Таймъ", преведено въ К. И.

Дизанъ-атъ ся рѣши да отхвѣрли последното условие на Князя Меньшикова. Ако не бѣ го отхвѣрли, то тогава огъ турска-та страна ще се да биде отказъ на существованіе-то си, като государство независимо: защото всяки народъ не ся почита веке независимъ, кога признае право-то на другого да ся вмѣшива въ внутренни-те му работи. Ако турското правителство бѣ уступило на Россія, други-те царства можаха да изпамѣтятъ взаимни притязанія на тая держава. Укоряватъ Россія че въ свои-те дипломатически стратегии искала да изльжи не само Турци, но и други-те европейски державы.

Руско-то правителство наистини бѣше обявилъ на всички-те европейски дворове торжественно, че посланіе-то на Князя Меньшикова ся относи само за Святы-те мѣста, безъ всяко ново униженіе на Оттоманска-та Имперія. Послѣдното условие на Князя Меньшикова доказава, напротивъ, че тия увѣренія имали совершенно други направления. Турското правителство повторява свое-то обявленіе че, во всяки случаи, ще ся противи на притязанія-та Московски. Ако Князъ Меньшиковъ ся отиде, както и стори, и руски-атъ флотъ ся появи предъ сунці-атъ Цареградъ, цѣлъ свѣтъ ще биде свидѣтель че Турци не е нападала, но, напротивъ, Россія е, кои-то иска да посегне на нейна-та независимостъ. Казватъ, че Греки-те никакъ не желаятъ да станатъ руски подданы, и че това мѣніе узна самъ Князъ Меньшиковъ чрезъ свои-те человѣци, распръснати по турски-те провинции. В. Портъ е убѣждена че други-те державы, Англія и Франція, ще я подкрепятъ во всяки случаи.

Споредъ совѣти-те на французскій и англійскій министри, турското правителство е готово да посрещне всяко съдѣслѣвие, кои-то може да ся случи въ сегашни-те критически обстоятелства. Мы думаме и сме увѣрени че Султанъ-атъ действува согласно съ Англія и Франція, кои-то го поддержаха и, споредъ здравата политика, ще го поддержатъ, ако и избухне война. Има три мѣсяца, отъ както Лордъ Джонъ Рюссель, человѣкъ твердый и опытный въ политически-те работи, обявилъ въ присутствието на цѣлъ-атъ парламентъ, че всяко покушеніе противъ Турци, потреб-

ватъ заради свѣтовно-то създаніе, заради Адамово-то непослушаніе, за всемирнѣ-атъ потопъ, за языично-то раздѣленіе, за нужда-та да умилостивятъ Божі-атъ гнѣвъ съ молитви, жертви и очищенія. Народи близки, и кои-то имаха по между си непрестанно сродство, ако преподадоха единъ на другъ тия отъ преданіе, това лесно ся разумѣва.

Съ тоя способъ Египтяните, Асприйци-те, Персияните, Елините, Романите, прїаха по подражанію единъ другому поученія-та. Но какъ да не свидѣтелствуваме единъ и истиннѣ-атъ пень, корень, едно поученіе первообразно, като гледаме Кааны-те, и Индіянските народи, Кинези-те и Гриланы-те да вѣрватъ и да поучаватъ согласно исти-те истины, заради начало, и паденіе человѣческаго рода? въ тия сказания, кои-то ся повече размѣни и смѣшени, особни-те приключения, различаватъ безконечно. Спроти духъ-атъ, и склонностъ-та на всяки народъ, но основнѣ-то е воистина сѫщо-то.

Всички-те человѣци во всяка возрастъ на свѣтъ-атъ, во всички-те климати, проповѣдаха, и проповѣдаватъ единогласно създаніе-то, перво-то блажество человѣческо, непослушаніе-то, и паденіе-то му, всемирнѣ-атъ потопъ

но е да ся унищожи, даже и въ случай война.

Мы вынаги поддержавахме тѣса-та съ и на Франція и Англія. Нека и сега да пропонуемъ соединено сопротивление на сълы-те Съвера и Востока. Англійскій кабинетъ явно показа честнѣ-атъ интересъ въ то направление, ако и не поддържа Франція, вопросъ-атъ на Свѣты-те мѣста, и не удовлетвори нѣйно-то чесголюбие.

РАЗНИ НОВИНИ.

Почти всички-те Европейски газети спроведливо хвалятъ управление-то иностранныхъ дѣлъ на Решидъ наша. Мы изложваме слѣдующе-то изъ англійска-та газета "Таймъ".

"Въ отношение на искусство-то, познаніе-то на всеобщата Европейска политика твердо-то рѣшилъ да поддържи оттоманска-та Имперія противъ нейни-те врагове, Решидъ, пана е безъ сумнѣніе, глава-та на государственни-те человѣци въ Турци."

Ози денъ особный единъ скороходецъ доде въ Цареградъ, съ писма за Г. Делакуръ въ Французскій-атъ посланикъ.

Г. де Брюкъ, австрійскій посланикъ въ Цареградъ, тръгна изъ Виена 24 Маа за туха, съ пароходъ-атъ Лондъ.

Г. Шорди, Англійскій скороходецъ, отиде въ недѣля въ Марсилія на французскій пароходъ Египтъ, съ писма отъ туканиотъ Англійско посолство.

Въ понедѣлникъ вечеръ, около два часа появился пожаръ въ Гюмрюкъ-атъ, въ Цареградъ, кои-то яростно при силъ вътрь обхвата много дюгени и превратъ въ пепель; и скора-та помошъ на правителство-то, гдѣ ся находжаха вѣко министри и человѣци отъ англійскій пароходъ Уастъ, успѣ да спаси, нѣколко стока, както и амбаръ-атъ.

Въ отсутствието на Г. Логоюета Н. Ареж, стархи, Капу-кехая Влашки, Г. Милтайдъ Атъ ристархи, управителъ на Влашка-та канцелясія, ще отправлява агенція-та Влашка.

Два парохода отъ Оттоманско-то содружество, Медари-Тиджаретъ и Вассилай-Тиджаретъ, отдоха въ Дарданелы, первый въ суббота, а втори въ недѣля, за да взематъ въска отъ тамъ за въ Варна, и ся върнаха пакъ назадъ.

язычно то раздѣленіе, и нужда-та за умилостивието.

Когда-то имате време пріятно, добро да прочитате заради това различни историѣ, собраны отъ душеполезни-те и любопытни писмена на много похвални апостоли.

а.) Исторія-та ветхаго свѣта, кои-то ся Сукфордъ.

б.) Заради жертвъ-те описание-то и исправника Местра.

г.) Первообразни-атъ свѣтъ отъ Куртина Гебелина.

д.) Симболска-та книга отъ Кривчерь.

е.) И множество други книги, кои-то когда-то ся прочитать съ разсужденіе, ще могатъ да докажатъ истината на реченнѣ.

Разговоръ Е.

Повтореніе на доказателства-та.

Заблужденіе на Тенсти-те, Панти-сти-те и Манихеи-те.

Нека повториме съ мало рѣчи, колко-то предречени-те четири разговоры описахме. Колко-то са связове-те между вещи-те, томе и печатъ има истината. А пакъ связове-обе, що са между създанія-та, и създателъ-атъ

— Она недѣля, Г. Клетцъ, Австрійскій уполномоченъ въ Цареградъ, отиде при В. Порта и ся разговаря долго съ Решидъ паша, министръ иностранныхъ дѣлъ.

— Г. Балабинъ, первый секретарь на русскомъ посольство, кой-то останаль въ Цареградъ, подирь отхожданіе-го на Князя Меньшикова Г. Озерова, отиде въ недѣлю вечеръ до Одессы и ся вѣрна въ четвертокъ съ русской ененіи пароходъ Ени-Кале.

По 4 часа, Г. Аргиропуло, первый драманъ на русско-то посольство, ходе при В. Порта и ся разговаря съ министра иностранныхъ дѣлъ.

— Галацкій-атъ нараходъ, отъ кого-то чакме новины изъ Виена, вѣрнася отъ Сули и безъ да донесе писма и путешевственницы, азъ четвертокъ. Пароходъ "Шилдъ", не може стигне въ Галацъ споредъ понижаніе-то вода-та. Има до 200 корабли на Дунава мѣтоварены съ жито, кон-то чакать возвышеніе на вода-та за да вѣзатъ въ море-то.

— Французскій-атъ флотъ при Соламина ука-лаваса отъ день на день, както и англійскій-шпиль, кой-то ся намира въ Средиземно-то море.

— Нишать отъ Едрене, 2 Юнія (и).

Единъ скороходецъ дойде презъ тези дни Цареградъ съ повелѣніе да тржне часть войска-га за Варна, подъ предводителство-о на Мехмедъ паша.

— Изъ Триестъ пишать, какъ дипломати-ески-те сношнія между Швейцарія и Австрія прекратиха, въ какво посланикъ-атъ Австрійскій въ Бернъ получи повелѣніе да ся хрне въ Виена.

Научавамсѧ отъ наши прѣатели изъ Ко-ривища слѣдующи-те.

По Софійска-та кааза ся показали много-ауди-ци, кон-то явно ходили по села-та, лови-и человѣцы и обирали. На 29 Апріліа улови-и тронца Конривищаны сиромаси, кон-то ишли зъ Софійско камъ отечество-то си; единъ-атъ тъ нихъ като побѣгналь отъ руцѣ-те хайдут-ки, хварлили съ курчумъ и ранили го много-и нога-та: а двоица-та отвели въ предѣли-те между Софія и Самоковъ, и испроводили единъ-атъ отъ нихъ въ Конривища, за да извѣсти селяни-те, че ако не испроводять седмъ илади гроша, царвули, чоране, фесове и е-ринъ часовини (сахать), ще поѣскать неволи-ци-те. Конривищане-те побудени отъ хри-

акоставлявать изрѣда-та истина, кой-то назо-ахме и спасителна истина, за да ся различи-ть оныя, кон-то само полезни, безъ да ся и-ужни за спасеніе-то, и за вѣчно-го блаженство.

Видѣхме, какъ ключа на всяка спасител-а истина е, начальный предѣль на Божіе-то бытие.

Ако и да нема потреба отъ доказател-ство тая истина, начиахме да я изясниме съ четыри-те доказателства, начиавши отъ оныя он-то подаватъ право-то разсужденіе, и по-звана нужда-та на едно перво щото движи-еъ бѣзконечна, точновѣчна, и источникъ урквата неистощимаго; послѣ прегледахме видѣтельства-та заради Божіе-то бытие, кое-ро подава зрење-то на естество-то. Хубость-а на созданіе-то возвышава наше-то размы-щеніе неволею камъ-то создатель-атъ, и му-ростъ-та Божія, только свѣтло впечатена въ озданіе-то, щото не е возможно да приеме-тъкъ нито най мала-та помошь за това до-казателство.

За да ся увѣриме за тия разумы, прину-дихмесѧ да опредѣлиме, заради человѣческа-га совѣсть, и да изслѣдваме священны-те, и неизгладими характеристири на естественный за-конь, кой-то е останаль единъ и неразмѣ-ненъ, между толика разность не законы-те на обычан-те и на народы-те предпрѣятія. Всич-

стянска и братска милость, испроводили отъ церковны-те общы пары четыри хиляди гроша, и речени-те вещи: но хайдуты-те като ирили пары-те и вещи-те, втори путь извѣ-стили, че ако не пріиматъ още три хиляди гроша, испнуцатъ живи уловены-те. Конриви-щане-те побудени отъ милость испроводили и тия пары, и едва на Маи 10 бѣдоха освободени неволици-те отъ хайдуты-те руцѣ.

Огъ Джумалійски-те торговцы.

Понеже похвалата е стическо награжде-ніе на добродѣтелы-те мужіе, за това ся у-молявате Господине издателю Цареградскаго Вѣстника да вѣстите въ достоночитаемый-атъ вашъ листъ, отъ наша страна благодареніе на славнѣшаго каймакама, въ Сливенъ (Али Рушъ бей), кой то при други-те си добро-дѣтели показа и намъ своя-та доблестъвенностъ, като чрезъ дѣятельность-та си положи пристой-ны мѣрки и обезпечи балкански-те путища ко-гда-то отхождахме за Джумалійскій-атъ па-нагиръ и съ тосъ начинъ, слава Богу и bla-годареніе на предпримчивость-та того славна-го мужа, никой не ся повреди; кон-то путища не возможно бѣше друга година да быдать безопасніи.

атъ управитель и начальникъ на войскы-те, тржна на 8 Маи (и) за Шетивъ.

Цѣль-та на това военно предпрѣятіе да покорятъ малка-та Кабилія, противъ коя-то отъ 1851, военачалникъ-атъ Сентъ-Арно хва-нала бѣше да ся бѣ.

— Каасея убо, перво всичко-то между Шетивъ, Бужи и Чичели мѣсто да ся помири, и второ войскы-те да минатъ презъ мѣста-та между Чичели и Мюллахъ положени.

— Россійскій Императоръ заповѣда чрезъ указъ (2 Маи) илектрический телеграфъ да ся постави между Севастополь, Одесса и дру-ги-те россійски на Черное море пристанища и да ся сообщаватъ сось Санктъ-Петрбургъ.

— На 5 Маи умрѣлъ, подирь продолжител-на болѣсть, министръ-атъ на народно-то про-свѣщеніе, тайный соѣтникъ Князъ Платонъ А. Ширинскій-Шахматовъ.

— Между европейскій-атъ материкъ и Англія существуваше, както е известно единъ токмо подморскій телеграфъ между Дувръ и Ча-Де-Кале, или между Англія и Франція; а сега презъ послѣдніяго Априлія поставиша и други подморскій телеграфъ между Англія и Белгія и кой-то вѣсма добрѣ сполучи.

— Въ Туринъ на 13 Маи (и) предпрѣяся е-динъ законъ споредъ кого-то давася на Сар-динско-то правительство поручителство за 400 хиляди франки, за да помогнатъ побѣгната-те отъ Ломбардо-Венециа, на кон-то имаше-то въ мирѣ-та правительство-то взе.

— Увѣряватъ че англійско-то министерство-рѣшило да умножи существуема нѣна мор-ска сила въ китайски-те морета, и казватъ че послѣ много ще трагнатъ нѣкои корабли за Кантонъ.

— На 22 Маи Белгійскій Царь наедио сось сынъ-атъ, Дука Брабанска-го, и други-те не-гovi человѣцы тржна отъ Виена.

— На 23 истаго пруссійскій царь наедио съ пруссійски-те князове, Карола и Фридери-ка тржнаха и тѣ отъ Виена.

— Извѣстія отъ Нью-Йоркъ отъ 7 Маи у-вѣдомляватъ че на желѣзный-атъ путь суще-ствуемый между Нью-Йоркъ и Бостонъ, сабори-хася отъ мостове до 60 стажки высоки 3 ко-ла натоварени съ путешевственици, огъ кон-то 40 ся убиха и 25 ся нараниха.

— Французскій вѣстникъ Вѣкъ пише, какъ нѣкои други человѣцы уловили въ На-

ВОНВАШНИ НОВИНЫ.

ФРАНЦІЯ.

Когда-то бѣше република затрился бѣше законъ-атъ споредъ кого-то отсичаха главата на нѣкого виновника. Но сега пакъ ся постави споредъ наоказателный законъ. Това ре-шеніе отъ правительство-то, ако и мнозина да са противни на него, наказува не токмо оныя виновницы, кон-то са достойни главата имъ да ся отрѣже, но още и оныя, кон-то ся опыта-вать противно на держава-та да стоять, или искать промѣненіе нѣкое въ наследіе-то на тронъ-атъ да стане, или най послѣ подбуждаватъ гражданы-те да ся вооружать противъ императорска-та власть.

— Военните предпрѣятія, кон-то противъ Кабилія ставатъ начиавать уже; и войски-те собрахася уже на Омаль и Шетифъ, а главни-

чи-те кон-то, ако и да го размѣнятъ, но не могатъ и да го ногубить совсѣмъ, напослѣ-докъ като изслѣдихие лѣтописа-та на Все-мірно-то преданіе, намѣрихме всякадѣ по земля-та, въ всякое време, исти-те воспомина-нія, заради человѣческо-то зачало, за праотеческо-то паданіе, за Все-мірнѣй-атъ потопъ, за язычно-разѣленіе, за че отбѣжна нужда да умилостиме Бога. Като исходихме тая всичката верига на доказателства-та, благословно-ли е веке да сѣдиме празни за тая основателна истина, безъ да собереме всички-те продолженія, кон-то происходжатъ отъ нея? това безконечно, и всесовершенно то существо, создатель-атъ на безчислены свѣтове, вышинъ законо положителъ, кон-то написа за-конь-атъ си въ глубини-те сердечни, Госпо-даръ на всички-те, кон-то прави вѣчна па-мять-та на неговы-те велики дарбы, презъ преданія-та на человѣчески-те родове, Богъ, вкратцѣ да речеме, не ли съ убоци пазителъ на дѣла-та си, като гы созаде? или по добрѣ да речеме, свѣтовно-то пребываніе ѿ е друго, освѣнь непрестанно сътвореніе? Това божіе-то непрестанно дѣйствіе надъ созданія-та, именуваме промышленіе, кое-то происход-жда отъ Божія-та премудрость, и благость, и промышлява всегда да ся запазва всякое со-зданіе на свое-то си естество, и да исполня-ва причина-та, за кой-то ся сотвори,

Огъ стари-те времена, и въ наши-те о-ще ся нахождатъ человѣцы, кон-то певѣрватъ Божіе-то промышленіе, понеже иеразумѣватъ пространно-то му по всички-те созданія, и скрыти-те му и тайнин движителни средства, и тыя ся именува-ть Тенисти, сирѣчь Божини-цы, поющ като приематъ Божіе-то бытие, от-хврѓгатъ промышленіе-то му, и имъ ся мни, какъ созданіе-то и стонъ миханачески нѣкакъ, съ сила-та на нѣкои-си закони; но това мнѣ-ніе има по явно прѣкословие ионе като от-хврѓга несмыслено заключенія-та, кон-то ну-жно происходжатъ отъ истината, която се-га прія, вхожда человѣкъ-атъ въ едно глубо-ко нечувствіе, и въ понятие-то на едно елѣно опредѣленіе, кое-то прави всички-те наши бла-городни чувствія безплодни, и въ кратцѣ да речеме, Тенисоза, или боговство-то, на Тени-сти-те, не е друго нѣщо, само безбожіе, не-искусно нѣкакъ преправено. Но божіе-то на-всякадѣ явленіе, вижда се че досажда на тени-сти-те; заради това имъ ся мни, какъ на Бога е нужно да даде особно потребности-те на всяко едно-то отъ нѣца-та, като че имаше при Бога мало и големо! Но святое мѣсто учина съ совсѣмъ противно говорющъ, какъ влаки-та на главата ни, и удриявато на сердце-то на сапричетени.

(Слѣдува.)

и въ и гы запрѣха, като противници на правителство-то, и тъгъ човѣцы са отъ партіята Лежитимистъ называема.

— Главна-та цѣль на путешествие-то, кое-то белгійскій царь съ сына си прави-е, назвать, да го представи на пріятелски вѣкъ дворове. И че негово-то у Віена оти-зане было за да ся сорадува на австрійскі-атъ Императоръ за избавление-то негово, отъ смертъта, коя-то щеха да му причинять. Между тѣмъ увѣрявагъ, че Брабантскій Дукъ не ся ужени за Княгиня-та Марія дщера на Кня-гия-га Марія Дороте, вдовица унгарскаго Наполеона.

— Въ Соединените Шати у Америка не ся направи исполненскій единъ желѣзенъ путь имеющъ дължина 480 левги; ище ся постави между крайове-те на река Мисисипи и восточного океана. И за направане-то на тойзи путь не ся издигнатъ 310 милиона франки, ище ся соверши въ растояніе на 10 години.

— Въ Англія общество-то на илектрически-те телеграфи предлага да ся поставятъ по всичка Англія желѣзни телове, чрезъ които и нацъ отдалечены-те и нацъ малко населеніи-те да иматъ сношенія или да си пишатъ когда-то искатъ и да не плащатъ на мѣсяцъ освѣнь една пена (6 — 7 пары) за писма-та си. Общество-то опредѣли за направане-то на тия телеграфически телове 250,000 лири стерлинги. Должна-та на телове-те ще е 10,000 мили Англійски (или 150 часа), за които не ся издигнатъ 125,000 лири стерлинги. Съмѣтъ че въроятни-те годишни доходи ще са 104, лири стерлинги, а годишни-те расходи токмо 52,000 лири стерлинги.

ИСИАНІЯ.

Мадрітъ, 11 Май. — Генералъ Лерсунди не може още да намѣри министъ иностранихъ дѣлъ за въ Испанія; впрочемъ той ся надѣва да убѣди Санъ-Люїса да приеме това място, но послѣдній, както ся говори, ище возвращеніе-то на маршала Нарваеса въ Мадрітъ, а потомъ назначеніе-то му въ Парижъ, като посланикъ; послѣднє-то място ищеше также герцогъ Алба, роднина на Императора Наполеона.

БЕЛГІЯ.

— Белгійскій-атъ Царь и сынъ му стигна на 24 Маи (и), въ понедѣлникъ, въ Дрезденъ по четири часа европейски; тѣ бѣха претъ при желѣзный-атъ путь отъ Саксонскій-атъ Царь, содруженъ съ князове-те.

Министри-те, членове-те дипломатически, генерали-те и др. также посрѣдникахъ августѣши-те путешественници.

Желѣзный-атъ путь бѣше украсенъ съ белгійски и саксонски бандери, цвѣтія и вѣнци и едно хубаво време увеличи още по много това блестательно посрѣдниче.

Подиръ разны вѣжливи поздравленія, Царь Леопольдъ направи смотръ на войска-та, коя-то го содружаваше.

На сеѧнѣ Царь-атъ и Дука Брабантскій наедно съ Царь-атъ и Князове-те саксонски отидаха въ дворецъ-атъ на обядъ.

— Н. В. белгійскій Царь и сынъ му тръгнаха за Гота, гдѣ-то и стигнаха благополучно.

Иностранни-те газеты наполнени съ подробноти за междуособна-та война, коя-то произохъда сега въ Кина. Началникъ-атъ на восстаніе-то Тіенъ-ти (ако негово-то име не е още известно) прѣль титулъ "Те пингъ" или Великій Князъ на миръ-атъ, первый изъ млада-та Кинезска династія Минъ: той има до 41 г. высокъ и поленъ. Въ едно изъ него-вите обявленія замѣчательни нравственни-те правила, очевидно извлечены изъ Библия-та, и упоминаніе за существующи-те въ Кина религии общества "Тройца", кон-то той

желае да привлече камъ себе си; той обявлява рѣшително намѣреніе-то си да истреби храмы-те и жрецы-те на Буда и Тау; обвинява сегашна-та Татарска или Маджурска династія въ неспособностъ да управлява, въ нравствено-то разстройство на Кина, въ продолженіе на 200 години-то и владичество, и обѣща тутаки послѣ взятие-то на Нанкин да приступи камъ необходимы-те преобразованія; вооружавася противъ обычая въ Кина на муже-то да носятъ косы, кого-то той назовава не Кинезки а Манчжурови. Единъ изъ генерали-те му назначилъ награда до 10,000 златы монеты за всякий мандаринъ, кого-то предадать и 3,000 за глава-та му. Войска-та на Тіенъ-ти, както ся види, по добре устройени, нежели въ поднебесны Царь. Послѣдній приглашава всички-те жители камъ доброволни пожертвованія за да устроятъ военни корабли, които предполагва да отправи изъ Шангай по Чаг-це-кіангу да защити Нанкинъ, и да разбий мятещи-те. Той ся обжиралъ писменно камъ консулы-те англійски, французски, американски, португалски и гамбуреки съ просба да му помогнатъ. Англійскій консулъ въ Кина Р. Дж. Гонгамъ отишъ, споредъ това, съ човѣци-те си камъ съверъ; Американскій консулъ прѣль това приглашение по студено, но той ся отправилъ тамъ на Фрегатъ "Сусекана";

Казватъ, че въ Портогалцы те имали намѣреніе да проводятъ помощъ на Кина.

Стихотворенія, написаны

отъ

Николая Катранова.

1.

Изъ твои очи, салза ся точи,
какъ сладакъ медъ,
И са облѣли образи бѣли,
Какъ съ дробенъ ледъ:
А изъ клепачи лащатъ гледачи,
Какъ въ ноощь звѣзди,
И ми сердцето, какъ сланце въ лѣто,
горятъ съ зари.
Рачи да капне, преди да пламне
мое сердце,
Една салзица, като росица
на мой лице.

2.

Ахъ, ичмикъ-атъ ти ми видишъ
на клепачъ-атъ що изнинка
Кога вчера отъ прозоръ-атъ ти ми смигна;
Аль не знаишъ ми на сердце-то
Какъ далбока люта ра. а
отъ твои погледъ ядовити,
Охъ, на винаги остана.

3.

Нима ти трагна вѣчъ отъ мене?

На истинѣ лъ та изгубихъ азъ?

Ичи въ уши ми научени

юющъ сяка дума, секи гласъ.

Какъ патникъ сутрень гледъ издига

Напразно въ чистото небе,

Ако надъ него чучулига,

у ваздухъ скрита синь, иѣ,

Така разглежда съ сардце тѣсно,

мой гледъ и въ долъ и въ боръ и въ садъ.

Тебъ выкатъ сички мои иѣси

Варнисъ либе пакъ назадъ

Мѣсяцъ въ люлка малко дѣте

съ свѣтлина облѣль, какъ съ мяко.

Що така тойзъ мѣсяцъ свѣти?

Пита мене дѣте сладко.

Какъ ся сланце уморило да ище иль день отъ горѣ
Богу стало с мѣло

И така му Богъ говори:

Лгни сланце задъ гора-та,

ночнин си малко ти

Та слѣдъ тебе изъ земя-та

сичко нѣщо ище заси

И ся сланце помолило на златъ мѣсяцъ

на свой братъ

Братко запали кандило,

Та обиколи весь светъ

И разглѣдай, кой тамъ плаче

Кой не ище кротко да си

Кой ся красти, кой не рачи

та ми утрѣ уба

Сланце си, а мѣсяцъ ходи,

варди хора-та да си

Додѣ сутрень-та да доди

да ся пакъ тѣ сабудятъ

Мѣсяцъ въ сланчова пакъ вратя

ище потрона тропъ, тропъ, тропъ

Ставай сланце, стана пладнѣ

и отхожда въ церква ио

И спрѣха вѣчъ иѣти-те,

вика ходжа-та въ градъ-ат

Мѣници дранкатъ на моми-те

и ковачи-те ковані

Ставай сланце та день Божи

на земя та проводъ

Работа си за да може

всѧкъ челякъ да нарѣ

И ище сланцето да стане

и испита: що? добре

Хора-та иоцъ-та са спали

и на сунreno ще изгрѣ

Даждъ ще руки и сардито

бунина бура ще завѣ

И дѣца-та се ще можатъ

да въ градинка са сбератъ

На зайдне да ся расхождатъ

китки цвѣте да бератъ

И замыслило ся дѣте,

много на небе гледа

И камъ мама си рацѣ-те

сетнѣ съ салзи то прострѣ

Богородице ти мило!

причини да слушамъ а

Тазъ молитва съ дѣски гласъ.

Ти знайши ли токъ край, протокаль-ти

гдѣ зре

изъ шума на сланце лимонъ-атъ ся грѣ

Дѣ грозове вѣгръ прохладенъ лютъ м

дѣ съ миrtle-атъ прегарнатъ ся лавръголемъ

Ти знайши ли го либе мой, тамъ самъ азъ

готова да фракна съ тебе всякъ часъ

Ти знайши ли тазъ каша, тамъ стражалъ

на гарди колони, тамъ хубость ся смѣ

Тамъ мраморъ-атъ дишъ, искусство живѣйъ

и вика отъ менъ на едно да блажъ

Ти знайши ли го, либе мой, тамо бы азъ

живѣла сасъ тебе несваренъ часъ

Ти знайши ли тозъ край, дѣ ся вѣчно магъ

дѣ грозна вѣлища всяко-ва

Дѣ въ облаци вѣсия патека, какъ змѣйъ

реве водоскокъ и въ бездна ся мѣ

Ти знайши ли го, либе мой, тамо самъ азъ

готова сасъ тебе да умра и тозъ часъ

гдѣ зре

Книги за Продажбы.

Енциклопедія, — Гр' 23

Обща исторія, — "

Навелъ и Виргинія, — "

Хижѣ Индійска, — "

Народно просвѣщеніе, — "

Млада-та Сибирянка, — "

Кавказки Плѣнници, — "

Гигіена, — "

Божій Гробъ, — "

Буквары, — "

1

12

7

3

2

3

4

6

1

30

ТИПОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.